

allmän diskussion i full gång.

Innehåller deremot propositionen t. ex. – – »och har H. K. M:t derföre velat föreslå upphäfvande af, hvad i Regeringsformen § 10 härom stadgas», så tager nog talman vara på dessa ord. Och skulle så icke ske, så behöfver en ledamot endast uppläsa dem och erinra om § 53 i Landtdagsordningen, för att få saken tillrättastäld. Något bedömande och någon diskussion kan här icke komma i fråga. Ty ingen lärer tvifla att icke ett »förslag till ändring i grundlag» här föreligger. Dessa ord i § 53 stå der icke förgäfves. Skulle det t. ex. heta: Då proposition af grundlagsnatur – – skall till utskott förvisas o. s. v., så skulle denna sväfvande term föra in i den skildrade cirkelgången att diskutera proposition i sjelfva yrkandet, att öfverläggning ej må förehafvas.

J. V. S.

117 YTTRANDE VID LANTDAGEN 4.IV 1877

Protokoll fördt hos Finlands ridderskap och adel

20

Herr *Snellman*: Det vore enligt min tanke beklagligt, om landtdagen derföre, att meningarne kunna var mycket delade angående vidden för medgifvande af ifrågavarande barns rättigheter, skulle helt och hållet skjuta ärendet ifrån sig, såsom delvis yrkats, och icke åtminstone tillerkänna oäkta barn den rättvisa, som de så länge umburit, att få ärfva sina mödrar, men för min del anser jag också det förslag, som innefattas i friherre Wredes reservation, vara så på en gång humant och varsamt, att jag får utan vidare biträda detsamma. Då arfsrätt efter fader föreslås blott för den händelse, att fadren erkänner barnet, så måste man antaga att, i fall en sådan lag kommer till stånd, en fader väl skall besinna, hvad han gör vid ett sådant erkännande, och erkänna barnet i den verkliga afsigten att låta detsamma komma att åtnjuta sin arfsrätt. Hvad åter arf efter modernefränder angår, så anser jag, att då barnet kommer att ega en moder äfven i afseende å sina rättigheter inför lag, det också bör ärfva modrens rättigheter, och att förslaget äfven i detta afseende är väl grundadt.

30

118 FINSKA OPERAN.

Morgonbladet n:o 77, 5.IV 1877

40

50

Om tisdagen uppfördes Meyerbeers »Hugenotterna» såsom recettföreställning för operans primo amoroso hr *Navratil*. Snart tvenne år har hr *Navratil* varit fästad vid den finska lyriska scenen och der omhänderhaft tenorpartiet på något undantag när i alla de operor, som under denna tid gifvits. En så lång tid under samma publiks ögon profvar krafterna och endast den verkliga konstnären kan dervid bibehålla sin högställda plats inför en mästrande kritik och vid sig fortfarande binda sina åhörare intresse. Virtuoser finnas, som främst aflas med att söka framkalla öfverraskande effekter, och dervid tillgripa alla teknikens tillbudsstående konstmedel. De kunna tillvinna sig stundens bifallsrop, men hjertat lemna de tomt. På konstens område äro och förblifva de simpla handverkare med mer eller mindre långt drifven yrkesskicklighet. Pietet för tonskapelsen är det musikaliska konstnärsskapets

första vilkor; musiken skall träda fram sjelfständigt, objektivt icke såsom ett bihang för förherligandet af framställarens person. I denna konstnärliga pietet, i denna i hvarje ögonblick skönjbara kärlek till sin föreliggande uppgift söka vi i främsta rummet nyckeln till den sympati och aktning, hr Navratil tillvunnit sig hos vår konstälskade allmänhet. Tisdagens föreställning ådagalade att hans vänner icke äro fåtaliga. Vid utträdet på scenen helsades recettagaren med applåder, under aftonens fortgång framropades han upprepade gånger och efter representationens slut fick han mottaga konstnärens högsta belöning en lagerkrans. Valentine framställes af fröken *Basilier*, som, ehuru gästerande sångerska vid vår scen, uppoffrande mottagit en för henne ogynsam uppgift, för att dermed möjliggöra »Hugenotternas» återupp-tagande. Publiken höll henne synbarligen äfven räkning derför och i tredje akten efter den vackra scenen med Raoul framropades fröken Basilier för öppen ridå. I ett högtragiskt parti, såsom Valentines träder fröken Basilier från fältet för sitt konstnärskap. Äfven vi taga oss friheten öfvergifva vår kritiska plats och innehålla med vidare omdömen. Hr *Kiljander*, Nevers, sjöng och uppträdde serdeles förtjenstfullt. Hr Kiljander visar mångsidiga, berömvärda anlag, som inge de bästa förhoppningar. I öfrigt var rolbesättningen densamma som förut. Några ojemnheter i samsången och i orkestern skola väl vid en nästa representation vara utjmnade. *

119 JOHAN VILHELM SNELLMAN

Morgonbladet n:o 79, 7.IV 1877

»Mine herrar! Ödmjukast får jag åter tacka för detta besök och för sången. Jag har förut nämnt, att det är med en viss förlägenhet jag år efter år emottagit herrarnes vänskapsbetygelse. Men det är dock alltid en glädje att hafva blifvit sparad för en ny sol, sparad också för åsynen af och erinran om Finlands ungdom. Herrarnes ålder verkar, att, när solen till oss återkommer, edert hjerta fylles endast af fröjd och nytt lif. Bitter erfarenhet har lärt många – bland dem äfven mig – att tänka på den tid, då solen vänder tillbaka till de länder, man kallar dess egna, och med hopp och fruktan emotse denna tid, bedjande till Gud, att hon här icke må, då hon öfverlemnar oss åt vinterns natt, lemna efter sig nöd och sorg.

Men herrarnes åsyn förer alltid tankarna långt framom ett årsskiftes vexling till den tid, som för fäderneslandet komma skall under en lång följd af år. Till denna tid ser man alltid med oblandade förhoppningar, med oblandad glädje, hoppas af den endast det goda; ty den är oberoende af årsskiftenas vexlingar, såsom allt i denna värld, hvilket endast hör anden till. Jag hoppas och tror, att denna framtid skall blifva en tid, i hvilken ämnen till glädje för fäderneslandet vida skola öfverväga de motgångar och tyngre stunder, hvilka intet folks lif kan undgå, lika så litet som den enskilda människans lif gör det. Men i huru hög grad den glädjen skall blifva oblandad, det beror derpå, hvilka grunder för denna framtid i ungdomen läggas, och mycket, mycket beror derpå, hvilka grunder läggas hos Finlands mest bildade ungdom.

Herrarne erinra sig från det Byzantinska kejsaredömet historia, huru der partierna på rännarebanan blefvo statens politiska partier, och huru riket under deras strider efter hand gick under. Detta var visserligen en tid, då denna stat var nära sitt slut, då den var af historien